

Prenumerata „Kur. War.“
wynosi: w Warszawie rocznie
rs. 4 kop. 80, półrocznie rs. 2 kop.
40, kwartalnie rs. 1 kop. 20, mie-
sięcznie kop. 40; za odosłanie do
domu dopłaca się k. 5 na miesiąc.
Numer pojedynczy w Kan-
torze Redakcji kop. 5.
Redakcja otwarta od 11-jej
z rana do 2 po południu.

KURJER WARSZAWSKI.

ROK PIĘCDZIESIĄTY DRUGI.

**Na prowincji i w Cesar-
stwie** wynosi rocznie rs. 8
(w tem mieści się już opłata
pocztowa za przesyłkę kop. 24,
oraz za opakowanie i Ekspedy-
cję Rsr. 2 kop. 24).
Prenumerata przyjmuje się
rocznie, półrocznie i kwartalnie.
**Rękopisma nadsyłane do
Redakcji nie zwracają się**

Dziś: Ś. Apolonji Panny Męcz.
Sobota: Ś. Scholastyki Panny.
Niedź: Ś. tej Eufrozyny P.
Poniedziałek: Ś. go Gaudentego Biskupa Wyzn.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 30
Zachód „ „ 4 „ 0.

Długość dnia godzin 9 minut 30
Przybyło „ „ 1 „ 52.

Wtorek: Ś. Juljana M. i Jordana.
Środa: Popielec: Walentego M.
Czwartek: Ś. Faustyny i Jowity M.
Piątek: Ś. Juljanny Panny M.

Adres Redakcji „Kurjera Warsz.“: PLAC TEATRALNY Nr 5, dom W. L. ZABŁOCKIEJ

— Papież Benedykt XIV. bullą z dnia 1 stycznia 1748 r., a później Klemens XIII, dekretem z dnia 28 lipca 1765 r. nadał odpust zupełny tym wszystkim wiernym, którzy wyspowiadawszy się i przyjąwszy Komunię, nawiedzają Kościół, gdzie wystawiony jest Przenajświętszy Sakrament przez trzy dni w jednym z tygodni Niedzieli Starozapustnej, Miesopustnej i Zapustnej, lub jednego dnia w każdym z tych tygodni, lub tylko we Czwartek przed Niedzielą Zapustną, zwany pospolicie *Thustym Czwartkiem*.

Takie też nabożeństwo odpustowe odprawionem zostało wczoraj w kościele Ś. go Kazimierza na Nowem-Mieście i Opieki Ś. go Józefa (wprost ulicy Królowskiej).

W tym drugim kościele Summę celebrował JX. Borkiewicz kapelan wojskowy, a Nieszpory JX. Seroczyński, Wikariusz Archikatedralny. Słowo Boże przed Summą głosił JX. Borzewski, kapelan tegoż kościoła, podczas Nieszporów zaś, JX. Ruszkiewicz, Regens Seminarjum Archidiecezjalnego.

Na chórze amatorowie wykonali Mszę N. 8 Krogulskiego; modlitwę do Boga-Rodzicy, St. Moniuszki (soli tenor); hymn Webera i „Ave verum“ Mozarta, nadto utalentowany violonczelista p. Szablinski, odegrał kompozycję Chopina i towarzyszył w modlitwie do Matki Boskiej, Ant. Tejchmana, (soli sopran).

— Jutro przypada uroczystość Ś. tej Scholastyki Panny, z powodu której, odprawiać się będzie w Kościele Ś. go Kazimierza na Nowem-Mieście. Nabożeństwo Odpustowe z wystawieniem Najświętszego Sakramentu i kazaniami tak z rana jak i po południu. Wotywa odpustowa odprawiona zostanie o godzinie 9-tej rano. Summa rozpocznie się o godzinie 10-tej. Nieszpory o godzinie 4-tej po południu.

— Najjaśniejszy Pan, w skutku najpoddaniejszego przedstawienia ministra spraw wewnętrznych 7 stycznia roku bieżącego, Najwyżej rozkazał raczyć: aż do czasu wydania postanowienia o powszechnej powinności wojskowej, art. 1255 ustawy zaciągowej znieść, a następnie żydów Cesarstwa, którzy przyjęli lub wynurzyli życzenie przyjęcia wiary chrześcijańskiej, pociągać do spełnienia powinności zaciągowej na ogólnej podstawie. (D. W.)

— Najjaśniejszy Pan, wskutu przedstawienia ministra spraw wewnętrznych, 7 Stycznia roku bieżącego, Najwyżej rozkazał raczyć: poruczyć ministrowi spraw wewnętrznych, przy mającym nastąpić poborze, upoważnianie rewirów zaciągowych, odległych od kolegów zaciągowych swego powiatu, do zdawania rekrutów najbliższym od nich kolegum, chociażby i w drugiej gubernji znajdującem się, z zastrzeżeniem jednakże, aby w tym ostatnim wypadku włożone było na odpowiednich gubernatorów oznaczenie wszystkich warunków zdawania rekrutów, a nadzór nad rewirami co do dokonania przez nie poboru, pozostał przy miejscowej gubernjalnej zwierzchności. (D. W.)

— Najjaśniejszy Pan, na przedstawienie ministra finansów i zgodnie z uchwałą komitetu ministrów, Najmiłosiwiej mianował raczyć, na dniu 17 grudnia r. z., byłego starszego referenta wydziału dóbr i lasów rządowych w zwiniełym Zarządzie finansowym w Królestwie Polskiem, radcę dworu Sobotowskiego, za służbę odznaczającą się gorliwością, kawalerem orderu św. Stanisława klasy 2-jej. (D. W.)

— **Magistrat miasta Warszawy.** — Najwyżej zatwierdzonem 2 Lipca 1871 r. postanowieniem Komitetu do Spraw Królestwa Polskiego, którem poprzednie opłaty miejskie z nieruchomości uchylone, i w miejsce onych ustanowiona opłata szacunkowa utrzymana została na dotychczasowych zasadach istniejąca z mocy postanowienia b. Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 8 (20) Lipca 1858 r. opłata za przeprowadzenie wody z miejskich rur wodociagowych do domów i zakładów, dla domowego i przemysłowego użytku. O czem Magistrat podając do powszechnej wiadomości, objaśnia zarazem, że takowa opłata jest pobierana w Kassie Głównej Ekonomicznej miasta Warszawy i za wodę używaną, na domową potrzebę, powinna być wnoszona, jeźnorazowo w początku każdego roku, zaś za wodę dostarczoną dla użytku przemysłowego co miesiąc podług osobnych wezwań właścicielom nieruchomości doręczonych. — P. o. Prezydenta Jenerálnego Stabu Jenerał-Lejtnant *Witkowski.* — Za Naczelnika Kancelarii M. *Pronaszk.* (D. W.)

— *Warszawska Kassa Oszczędności* wraz z kantorem po mocniczym w gmachu szkolnym za kościołem św. Aleksandra przy Alei Belwederskiej pomieszczonym, w tygodniu upłynionym do dnia 23 Stycznia (4 Lutego) roku bież. włącznie, wydała książeczek nowych 109, na które, tudzież na dawniejsze w 520 wnioskach złożono rub. srebr. 8,595 kop. 87. Na żądanie 123 uczestników (prócz procentu rub. sr. 9 k. 6 1/2 należnego za rok bieżący od całkowitych odbiorów) wypłaciła rub. srebr. 8,962 kop. 1 1/2 i umorzyła książeczek 43; przeto uczestników 22,192, posiada kapitał rs. 868,655 kop. 11 1/2. (Dz. War.)

— *d* — Wczoraj odbył się w salach ratuszowych zapowiadany bal kostjumowy na dochód szpitala dzieciennego. Bal otworzył polonezem JW. Hr. Namiestnik Berg z generałową Minkwitz.

Osób na tej zabawie znajdowało się blisko tysiąc, i tańczono ochoczo do rana, ale tylko cztery damy przybyły w kostjumach, a z mężczyzn ani jeden. Widzieliśmy mianowicie panią K. w kostjumie à la Pompadour, panią W. w kostjumie wieśniaczki węgierskiej, panią Z. w kostjumie krakowianki i panią M. w kostjumie wieśniaczki włoskiej.

Przyczyną tak nielicznego zjawienia się kostjumów była po większej części zbyt krótkość czasu na jaki przed balem ogłoszono o nim została wiadomość, a zdąd niemożność obmyślenia i wygotowania kostjumów.

Zapewniano nas, że około 15 kostjumów obstałowanych, zaczętych, magazyny tutejsze nie były w stanie wykończyć na czas. Można sobie wyobrazić zmartwienie dam, gdy się dowiedziały na kilka godzin przed balem, że z kostjumu nic nie będzie. Niemniej zmartwiły się tem panie, które licznie zasiadły galerję, by zrobić przegląd krytyczny kostjumów. Na domiar upał tam panował tak silny, że niepodobna nam było wytrzymać dłużej nad kwadrans. Ze jednak damy dosiedziały na galerji do rana, to już chyba przypisać to należy szczególnego rodzaju wytrwałości. Za to na sali najpiękniejszej, a i największej zarazem w mieście naszym, pomimo kilkuset zgromadzonych na niej osób, ani gorąc nie było.

W czasie balu urządzono były dwa bufety, jeden z chłodnikami i cukrami tuż obok sali balowej, a drugi z restauracją w salach głównej oficyny.

Czysty dochód pozyskany z wczorajszego balu wyniesie zapewne około 2000 rubli. Będzie to bardzo pożądany dla szpitala dzieciennego zasilek, gdyż jak nam mówiono, fundusze tego dobroczynno-leczniczego zakładu w ostatnich czasach były już prawie wyczerpane. Osiągnięcie takiego dochodu zawdzięczać głównie należy kilku opiekunkom szpitali, które jako gospodynie balu potrafiły energicznie zająć się rozprzedaniem biletów.

Obowiązki gospodyni balu przyjęły na siebie panie hr. Berg, Bloch, Garbińska, Heitman, Kokeli, Korf, Krzyżanowska, Kuczyńska, hr. Małachowska, Minkwitz, hr. St. Ostrowska, hr. R. Potocka, Radgowska Rembielińska, Sikorska, Slenker, Tonnes, hr. Tyszkiewicz, Wrotnowska i Zaborowska.

— *∞* — I proszę tu nie wierzyć w „przemianę gatunków“, tak zaciekle przez Darwina i jego zwolenników bronioną? Czy to w skutek „wpływu modyfikującego środka“ czy też „wyboru naturalnego“, dosyć że każda istota ziemska po upływie pewnego czasu przeistacza się do niepoznania. Ale propagatorowie nowego systemu przyznają możliwość takiej przemiany zaledwo w setnych lub tysięcznych pokoleniach. My zaś byliśmy świadkami podobnej przemiany, która się nie więcej jak w przeciągu trzech dni odbyła.

Doprawdy może gatunki znajdujące w pokładzie eocenijskim mniej się różnią od gatunków złożonych w pokładzie pliocenijskim, jak różnym nam się pokazał pan Hans von Bülow na koncercie wczorajszym, od tegoż samego pana Hansa i t. d., któregośmy nie dawniej jak w poniedziałek zeszły w Towarzystwie Muzycznym słyszeli. Zamiast mozaiki kunsztownie wykropkowanej, jakąśmy na pierwszym koncercie oglądali, widzieliśmy wczoraj otrzymane obrazy odtwarzane z nieudany zapałem, graniczącym niekiedy z natchnieniem.

Napróżnobyśmy i niepotrzebnie wymieniali chcieli grane utwory, gdyż wszystkie grał znakomicie. Jeden

tylko „Mazurek“ własnej koncertanta kompozycji nad program odegrany, niemiły wyjątek stanowił, ale ponieważ przysłówie uczy, że: darowanemu koniowi nie zagłada się w zęby, więc i za ten „mazurek“ żalu mieć nie mamy prawa.

Jak świetnie pod każdym względem był wykonany „Piąty koncert“ Beethovena! Jaka to subtelność, pojęcie i dowcip w wycieniowaniu „Preludium“ Mendelssohna! Cóż za porywające *smorzando* w „Fudze“ tegoż! Zresztą wszystkie nawet utwory Chopina przesłicznie były wykonane, bo też pan Bülow uległszy „wpływowi modyfikującemu środka“, zrzekł się wykonywania „Mazurów“ Chopina i niewątpliwie na tem zyskał. Wczorajsze cztery utwory Chopina, nie posiadają wcale tego charakteru miejscowości, który tak jest dla synów Germanii niepochwytym. Wszystkie więc cztery kompozycje wykonane były wzorowo, a „Walca“ na powszechne żądanie, musiał powtórzyć.

Występując obok takiego mistrza w technice, pani Dowiakowska pragnęła też ze swoją techniką się popisać i w tym celu wybrała takie dwa śpiewy jak Arja z opery „Le pré aux clercs“ Herolda i „Warjacje Proroka“. Oba śpiewy, mianowicie zaś drugi, zawierają mnóstwo niepospolitych trudności, które jednak dla pani D. pokonać nie było trudno.

W przegrywce, a raczej introdukcji orkiestrowej, poprzedzającej „Arję“ Herolda, jest bardzo ładne solo skrzypcowe, które pan Górski, wzbogaciwszy własnego utworu bardzo gustowną i właściwą kadencją, przesłicznie, a nawet niepospolicie wykonał. Było to niejako zapowiedzią czego mamy oczekiwać po koncercie pana Górskiego, który wkrótce ma nastąpić.

Za to w tej samej introdukcji waltornie potężnie fałszowały.

Wiadomości miejscowe.

— Komitet Towarzystwa Rezsury Kupieckiej, ma honor zawiadomić, że z balu w dniu 18 (30) stycznia b. r. odbytego, na korzyść niezamożnych Studentów Uniwersytetu Warszawskiego, po odtrąceniu kosztów, czysty wpływ uczynił rs. 1415. Tak korzystny wypadek zawdzięczać należy, hojnej ofierze, złożonej łaskawie przez JW. Feldmarszałka, hrabiego Namiestnika Królestwa, w kwocie rs. 100. A nadto gorliwemu zajęciu się dostojnych Dam, opiekunek balu, które go swem goracem w spółczuciem — stworzyły, uświetniły, a nadesłaniem znacznych nadatków za bilety, uczyniły tyle skutecznym i odpowiednim sympatycznemu celowi. Komitet Rezsury ma sobie niniejszym za przyjemny obowiązek być pośrednikiem w wynurzeniu powszechnej wdzięczności, i złożyć podziękowania wszystkim Damom, protektorkom balu, których czcigodne, imiona już pisma publiczne ogłosiły.

— Dowiadujemy się że, pan de Caston w przyszły czwartek da poegualne przedstawienie w Sali Rezsury Kupieckiej

— Wczoraj w Teatrze Rozmaitości dawano zbyt może często grywaną, lecz pigną komedię p. n. „Helena de la Seiglière“. Nie wspominalibyśmy już o niej gdyby nie to, że oprócz Żółtkowskiego i Królikowskiego, przyjmuje w niej udział rzadko obecnie ukazująca się na scenie p. Palińska. Artystka ta w trudnej roli córki zacofanego rojalisty powodującej się sercem i zacnym charakterem, wykazuje tyle zasobów talentu że publiczność jak zawsze tak i wczoraj dawała jej dowody należnego uznania.

— Pan Michał Pik, zarządzający zakładami technicznymi pod firmą: „J. Pik“, podczas ostatniej podróży swojej po Europie zachodniej nabył skórę z potworu morskiego, zwanego Rekinem (*squalus carcharias*), złowionego w okolicach wyspy Kandy.

Rekin rzeźbony miał być postrachem mieszkańców wyspy. Ważył około 4-rych tysięcy funtów, długości trzymał stóp 18. Zeschła skóra potwora dziś waży około 5 pudów.

Osobliwość o której wspominaliśmy, p. M. Pik przeznaczył dla tutejszego uniwersyteckiego muzeum zoologicznego.

— Panna Helena Cholewicka z decyzji JW. Na-

1869 r. publiczność zapijała to wino, niejedni się skrzywił, inny choć czuł, że nie tegie, nie miał wszakże odwagi cywilnej wyrazić niezadowolenia, tak mu imponowała etykieta, a każdy czy znawca lub profan musiał płacić podatek na beneficjum przemysłnego oszustwa. W końcu wszystko się wykryło: prokuratorja pociągnęła go do odpowiedzialności sądowej na drodze karnej, a to na mocy § 287 ustępu 2 kodeksu kryminalnego, który stanowi karę pieniężną od 50 do 1,000 talarów, oraz osadzenie w więzi do 6 miesięcy za używanie etykiety zagranicznej, o ile jest zastrzeżona traktatem wzajemności w tym względzie. W obecnym wypadku okoliczności łagodzące nie służyły podąbnemu, gdyż podobne nadużycia zostały przewidziane w układzie z d. 2 sierpnia 1862 r. pomiędzy Francją a Prussami zawartym, którym się obadwa rządy zobowiązały do ścigania fałszerzy; to też apelacja od wyroku pierwszej instancji jako bezzasadna oddalona została. Tych win podrabianych niemieckiej fabrykacji jest wszędzie mnóstwo, i w Warszawie podobno ich nie brak. Przekonani jesteśmy, że kupcy i restauratorowie berlińscy, o których wspomina *Börsen. Zing.*, wiedzieli doskonale, jaką miksturę sprzedają gościom zamiast żadanego artykułu. Być może, iż według kodeksu karnego owi kupcy i restauratorowie nie ulegliby karze za oszustwo; dziennik jednok niemiecki robi słuszną uwagę, że zasługiwali przynajmniej na zamieszczenie ich nazwisk w wyroku ogłoszenia.

W Poznaniu w dniu 7 b. m., w teatrze miejskim przedstawionym został dramat Wiktora Hugo pod tytułem „*Marja Tudor*“, w przekładzie Felicjana Fałęńskiego.

W Paryżu pojawiła się nowa śpiewaczka z rasy murzyńskiej, której już na wyspie Kubie nadano tytuł czarnej Patti.

Śpiewaczka ta posiada głos bardzo rozległej skali i wielkiej giętkości. Nie może ona występować na scenie z powodu swojej cery, ale dawać będzie koncerta. Czarna Patti ma typ czysto afrykański, nos spłaszczony ogromne wargi i wielkiej białości zęby.

Z Torunia: Statystyka urzędowa niemiecka oblicza, że wśród rzeszy niemieckiej żyje 2,415,000, poddanych należących do narodowości polskiej, 188,000 tysięcy, Słowian należących do szczepu Wendów i 50 tysięcy Czechów, czyli w ogóle 2,603,000 ludności niegermańskiego szczepu.

W dniu 6 b. m. w Paryżu w całej swojej świetności widzialna była zorza północna. W pierwszych chwilach pojawienia się zorzy sądzono że plonie przedmieście Belleville.

W Lyonie w r. b. podczas wystawy powszechnej ma się odbyć kongres muzyków pod prezydencją Felicjana Davida, autora opery *Lalla Rukh* i symfonii: *Pustynia*, dzieł, wykonywanych na warszawskiej scenie.

Gaulois pisze: W Paryżu żyje obecnie 717 garbusów. Wiadomość ta poczerpnięta została z urzędowego źródła.

Licytacja przedmiotów objętych listą cywilną eks-cesarza Napoleona przyniosła dotąd: za powozy i uprzęż 264,514 fr., za broń 15,500 fr. Za wina i likwory 326,964 fr., za futra powozowe 21,189 fr., za porcelany i kryształ 210,509 fr., za bieliznę stołową 188,000 fr., za naczynia kuchenne 70,000 fr., za kuchnie 23,000 fr. W ogóle 1,139,676 franków.

Przegląd Polityczny.

Następca Karimiera Perier, w ministerjum spraw wewnętrznych Francji stanowczo już mianowany. Wydział ten najważniejszy ze względu na dzisiejszą walkę stronnictw, i ściśle jej związek z czynnościami do atrybucji ministra spraw wewnętrznych należącemu powierzony został człowiekowi, którego właściwe miejsce w Zgrom. Narodowem dałoby się oznaczyć w lewym środku. Lefranc jest republikaninem łagodnym: przyznaje i orleanów, ale wolałbym od konieczności tej uwolnić się. Jestto człowiek zdolny, nieczły mówca: dał się z krasomówstwa swego poznać na posiedzeniu 1 marca, kiedy zdawał sprawę z projektu do prawa ratyfikującego preliminarja wersalskie. Na posadzie ministra handlu, był bardzo odwiecznym: zobaczmy jakim się okazał na urządzie który mu w „*Jour. Officiel*“ już 6 b. m. przyznany.

Niespodziewanie zupełnie zjawiała się nominacja Goularda na miejsce Lefranca do ministerjum handlu. Goulard był już od dawnego czasu posłem — nominatem w Rzymie, przy królu Włoskim. Miał już kilka razy jechać na posadę, ale mu jakoś intrygi praccy, wchłaniały się p. Thiersa i nie chęć do przyjętych obowiązków, których ciężar wydał się po rozprawach większym, niż w chwili otrzymywania nominacji. Wszystkie te przyczyny opóźniały ciągle jego wyjazd, dopóki wreszcie terminu ostatecznego niewyznaczone tą chwilę, w której Zgrom. Narodowe orzeknie coś nowego względem petycji reakcjonistów żądających,

aby we Włoszech jedno tylko było prawdziwe, w pełni godności swej poselstwo francuzkie: naturalnie nie przy królu Włoskim.

Niewiadomo czy postanowienie czekania na rezultat obrad Zgrom. Narod. było szczerem; niewiadomo w jakim stosunku znajdowały się przekonania posłaninaty do petycji i w jakim byłyby się znalazły do uchwały zapasę na nią mającej: ale bardzo jest prawdopodobnem, że w tedy kiedy „*Opinion*“ donosiła o powyższym terminie przyjazdu p. Goularda, on sam o przyjeździe tym już nie myślał. Niezmiernie drażliwe trudne położenie, jakie mu wytwarzały stosunki dyplomatyczne z dworem rzymskim, przy podejrzliwości systematów a antypatji osób rządzących, tak w jednym jak w drugim kraju, odstręczyło go od urzędu, jeszcze za nim go objął i gdy skutkiem odmowy Martela, trzeba było szukać kandydata na ministra handlu, p. Thiers zwrócił się do niedoszłego posła i dał mu niejako kompensatę za stanowisko co do którego widocznie obaj się przeliczyli.

Godność rządu p. Thiersa wymaga aby p. Larcy minister robót publicznych, który jawnie oddzielił się od reszty gabinetu w głosowaniu nad wnioskiem Duchatela. Okazał przez to, że nie chce się z polityką kolegów swoich względem Paryża solidaryzować — aby p. Larcy, powtarzamy, z gabinetu wydalonym został. Mówią też o tem po dziennikach, ale wątpić należy czy dokażą czegokolwiek *à force de parler* p. Thiers przyjął sobie za zasadę być jak gościnny gospodarz: mieć jeden i ten sam uśmiech uprzejmości dla wszystkich. Oddalenie p. Larcego dałoby się tylko wtedy skutecznie gdyby sukcesją jego oddano lepszemu jeszcze od niego legitymiście: a niewiadomo czyby znowu względy koleżeństwa na to pozwalały. W każdym razie p. Thiers do oddalenia Larczego potrzebowały się tylko zdobyć na trochę więcej odwagi niż jej zwykle posiada.

Moznaby w nominacji Goularda a raczej w jego dymisji z poselstwa we Włoszech widzieć symptomat jakiegoś bardziej stanowczego na jedną lub na drugą stronę zwrotu w polityce względem tego państwa. Okazuje się to przy rozprawach nad osławioną petycją. Do zwrotu jednak choćby tylko w pewnym odłamie stosunku międzynarodowego może wcale nie przysiąc: i opuszczenie stanowiska przez p. Goulard ostatecznie przypisać wypadnie tylko pobudkom osobistej drażliwości.

Oprócz Periera także i Say, prefekt departamentu Sekwany, bezpośrednio odrzuceniem wniosku Duchatela dotknięty ma się pocić do dymisji. Na jego miejsce przeznaczają już p. Cochin prefekta w Wersalu.

Telegraf donosi o nastąpieniu otwarciu parlamentu angielskiego. W odczytanej z tego powodu mowie tronowej, skreślony jest obecny stan tych kwestji, które Anglię w tej chwili przeważnie zajmują: w całym jednak wyłuszczeniu nie znejdujemy zupełnie nowych momentów. W sprawie traktatu handlowego z Francją, mowa zaznacza, że z powodu różności poglądów na zasadę cel protekcyjnych, wielokrotne rokowania pozostały bez rezultatu. W kwestji Alabamy mowa jest o wysłaniu przyjaznego wyjaśnienia rządowi Stanów Zjednoczonych, w którym za daleko posunięte pretensje zostały odrzucone. Mowa tronowa wspomina dalej o pośrednictwie przyjętem przez cesarza niemieckiego w sprawie o San Juan i o dobrych stosunkach panujących między Anglią i innymi mocarstwami. Z zapowiedzianych projektów w sferze wewnętrznego zarządu, zasługują na wzmiankę oprócz budżetu, bil tajnego głosowania, i zamierzone dla Szkocji reformy w oświacie ludowej.

Obie Izby parlamentu przystąpiły bezwzględnie do rozpraw nad adresem. W Izbie niższej opozycja stanęła zaraz na swoim stanowisku i zapowiedziała rządowi przez usta Dizraego, że wystąpi tak przeciwko ballot - bilowi, jak przeciw postępowaniu rządu w sprawie traktatu waszyngtońskiego. Stanowczo jednak postawa rządu względem pretensji amerykańskich, znajdzie poparcie nie tylko w parlamencie ale i w całym kraju. P. Gladstone oświadczył, że bierze zupełną odpowiedzialność za traktat waszyngtoński. Postawione niedawno pretensje Ameryki, uważa ten minister za niemożliwe do uwzględnienia; nawet naród pęgnący wojnę i klęskami narodowymi nie mógłby przystać na takie żądania. W podobny i równie stanowczy sposób odezwał się o tej sprawie lord Granville w Izbie wyższej, dodał jednak, że rząd nie cofa się przed żadnem usiłowaniem w celu dojścia do zadowalającego rozstrzygnięcia. W kwestji traktatu handlowego z Francją, lord Granville wyraził się prawie tak samo, jak kolega jego w Izbie gminu. Anglia jest wprawdzie gotowa do uwzględnienia wszelkich słusnych wymagań, nie może jednak przyłożyć ręki do zupełnego cofnięcia się z drogi wskazanej jej przez zasadę wolności handlu. Deklaracja rządu w dwóch najważniejszych punktach stosunków zewnętrznych Wikł. Bryt, zgadza się tym sposobem w zupeł-

ności z postawą prasy i innymi objawami opinii publicznej w kraju, jak tego zresztą dowodzi uczta partji liberalnej dana w Lambeth, w przeddzień otwarcia parlamentu, na której sprawa Alabamy była przedmiotem poważnej dyskusji zakończona rezolucją, że Anglja pod żadnym warunkiem nie może rościć pretensji o wynadrodzenie tak zwanych pośrednich szkód. Tego samego wieczora odbył się także meeting pod prezydencją pana Odgera republikanina. Paradowano z czerwonemi chorągiewkami, śpiewano Marsyljanke (w Anglii!) i porozchodzono się do domów. Policja zupełnie się nie mieszała do tych tłumów, wynoszących według „*Independance belge*“ wraz z ciekawymi do 14,000 ludzi.

O kwestjach podwójnych układów, występujących na pierwszy plan w obu połowach monarchji austriacko-węgierskiej, nadeszły pomyślniejsze wiadomości. Mówiąc jednak o rychłym zadawalającym rezultacie rokowań z Galicją, nie należy zapominać, że taki rezultat w Radzie państwa nie wyczerpuje jeszcze całej kwestji, i że w ostatniej instancji sejm galicyjski orzekać będzie o osiągnięciu w Radzie państwa porozumieniu. Stosunek jednak delegacji galicyjskiej do mandatodawców jest tak ścisły, że nieudanie się transakcji zawartaj przez pierwszą, nie jest prawdopodobnem. Co do negocjacji węgiersko-kroackich, wiadomość telegraficzna z „*Pesti Naplo*“ potwierdza przypuszczenie korespondenta wiedeńskiego „*Nord. Allg. Ztag*“, że jakkolwiek pojawiły się nowe trudności, — nie pociągną jednak za sobą zupełnego niepowodzenia dotychczasowych usiłowań. Związanie na nowo rokowań będzie tem łatwiejszem, że prezes ministrów hrabia Lonyay (według informacji wiedeńskiej „*Presse*“) skłonny jest do ustępstw w kwestji osób i chciał mianować bana, na którego stronnictwo narodowe chętnieby się zgodziło. Niezgodność większości gabinetowej spowodowała niepowodzenie takiego układu, przeciwko któremu Kroatowie niczy nie mieli do zarzucenia; kilka jednak wybitnych osobistości z partji Deaka, porozumiało się podobno z hr. Lonyay co umożliwiło dalsze negocjacje z Kroatami a tem samem urzeczywistnienie wzmiankowanych ustępstw i zupełne przyście do skutku upragnionego pojednania.

Z Bernu donoszą na drodze telegraficznej, że jakkolwiek rada stanowa udzieliła uchwalonej przez radę narodową s. wajcarską centralizacji prawodawstwa w sferze prawa cywilnego, karnego i procedury cywilnej i karnej, — swoją aprobatę tylko 22 głosami przeciwko 18, — inicjatywa prawodawcza pojedynczych kantonów zostaje jednak przy nich, aż do chwili wydania przez Związek stosownego dekretu.

Ostatnie Wiadomości Polityczne.

London 7go. — Izba wyższa. Na uwagę uczynioną przez księcia Richmond odpowiada Granville, że co się tyczy traktatu handlowego to Anglja gotowa jest przychylić się do słuszych wymagań Francji ale nigdy nie zejdzie z drogi jaką jej otworzyła polityka wolnego handlu. W sprawie Alabamy, rząd nie narazi na szwank żadnego interesu Anglii, nie chce jednak porzucić drogi pojednawczej, dopóki ta do pomyślnego rozwiązania sprawy doprowadzić może. Adres przyjęto.

London 6go. — Po oświadczeniu Gladstonea wywołanem przez interpellację Dizraego, że żaden naród osłabiony i upokorzony wojną i klęską powszechną nie mógłby przystać na żądanie Ameryki w sprawie Alabamy; — adres bez rozpraw uchwalono.

Wiedeń 6go. — W sferach dobrze powiadomionych potwierdzają wiadomość o pomyślnym stanie układów w łonie podkomitetu wyznaczonego do unormowania ustępst dla Galicji. W końcu tego tygodnia jeszcze mają nadzieję osiągnięcia ostatecznego rezultatu.

Peszt 6go. — Doniesienie „*Lloyda*“ jakoby układy z Kroatami zerwane zostały znajduje zaprzeczenie w dzisiejszym „*Pesti Naplo*“. Przeciwnie we wszystkich główniejszych punktach porozumiano się już jak najzupełniej i dopiero w tedy kiedy narodowcy zażądali, wydanie wszystkich urzędów bezwzględnie w ręce swego stronnictwa, rada ministrów postanowiła z obsadzeniem wyższych urzędów wstrzymać się aż do otwarcia sejmu. Niepodobnało się to przywódcom narodowców, ale nie wyrzekli oni jeszcze dotąd zdania nieprzychylnego.

Paryż 6go. — Wniosek Treveneuc względem nowo-projektowanych attrybucji rad departamentowych na przypadek gwałtownego rozwiązania Zgromadzenia Narodowego przekazany został oddzielnej komisji.

Drezno 7go. — Izba druga uchwaliła wczoraj jednomyślnie podwyższenie wszystkich plac urzędniczych o 16 1/2 % w najniższych o 12, 10 i 8% w wyższych posadach. Ogólny fundusz przeznaczony na polepszenie uposażeń wynosi 600 tysięcy talarów.

Luksemburg 6go. — Pociąg osobowy wyprawiony stąd dziś o godzinie 2ej po południu przed stacją

